

המכללה האקדמית נתניה הפקולטה למשפטים

דיני משפחה וירושה

התשע"א (מועד א')

קורס 1-204-10

21.07.2011

המרצים (בשיעור ובתרגיל): פרופ' מיכאל קורנאלדי ועו"ד מיכל פלדמן

הנחיות:

1. משך הבחינה: שלוש שעות.
2. חומר מותר: חוברת חקיקה (מחשבות) נקייה מכל הערה בכתב יד, שני עמודי A4 (שני הצדדים) וסילבוס הכולל רשימת פסיקה ורשימת המקורות חובה.
3. מומלץ לתכנן מראש את התשובות ולא לגשת מיד לכתיבת התשובה. תשובה מבולבלת עלולה לגרוע מן הציון.
4. יש לנמק בקיצור את התשובה ולציין את הבסיס לכך, בצירוף אזכור האסמכתאות הנוגעות לעניין מן החקיקה והפסיקה (יש לאזכר את המקור וההלכה הפסוקה העולה ממנו, ואין לצטט אותו).
5. נא לכתוב בקיצור ולעניין בלבד, על פי הנתונים העובדתיים שבשאלה, ובהתייחס לנשאל בלבד.
6. התשובה צריכה להיות מנוסחת היטב ומדויקת. תשובות כלליות אינן רצויות. העתקה של "סתם" סעיפי חוק ובמיוחד סעיפי חוק שאינם רלוונטיים לשאלה, יגרעו נקודות מהשאלה. יש לשים דגש על יישום החומר הנלמד על פי העובדות בכל שאלה.
7. יש להקפיד כי מספר העמודים הכולל לא יעלה על שישה עמודים. היקף רחב יותר של תשובות, לא ייבדק. הכתיבה תעשה בצד אחד של הדף, באופן קריא ומרווח. נא לכתוב כל שאלה בעמוד נפרד. אי עמידה בדרישות אלו תגרור הפחתה בציון.
8. כל השאלות חובה.
9. משקל הבחינה בציון הסופי: 90%.

בהצלחה ☺

שאלה א' – 50% (הזמן המומלץ: 75 דקות; היקף התשובה לא יעלה על שלושה עמודים).

איש ואישה, אברהם ושרה, יהודים, הוא כהן והיא גרושה, נישאו זה לזה בנישואין פרטיים כדת משה וישראל בינואר 2007. לאברהם ושרה נולד ילד בשם יצחק. לאחר מכן אברהם התאהב באשה אחרת ועזב את ביתו, כשהילד היה בן שנתיים ואין גירושין בין אברהם ושרה עד עצם היום הזה. אברהם חי חיי משפחה במשק בית משותף עם אישה אחרת, יהודיה, ששמה הגר, מאז ינואר 2010, ולאחר מכן, מכיוון שהגר נכנסה להריון, אברהם והגר נישאו, בנישואי קפריסין באוקטובר 2010. מהגר נולדה לאברהם בת וזאת עוד לפני שאברהם נשא את הגר לאישה בקפריסין, כאמור. לבסוף אברהם עזב גם את הגר והם חיים בנפרד למעלה משנה.

שתי הנשים הן עקרות בית ללא הכנסות ממקורות עצמיים.

שתי הנשים פונות כל אחת בנפרד לחוות דעתך המשפטית לגבי תביעותיהן נגד אברהם כדלקמן:

א) שרה מעוניינת בהכרה חוקית כנשואה, מזונות לעצמה ולילד וכן משמורת הילד וחלוקת הרכוש המשותף שנצבר, מאז נישואיה לאברהם.

ב) הגר מעוניינת בהכרה כנשואה, מזונות לעצמה ולבת וחלוקת הרכוש המשותף שנצבר, מאז שהם החלו לחיות חיי משפחה במשק בית משותף.

עליך לענות, על 10 מתוך 12 השאלות הבאות בליווי נימוקים לכל עניין:

1. האם שרה יכולה להשיג אישור חוקי לנישואיה הפרטיים לאברהם וכיצד?
2. לאיזה גורם תפנה את שרה לעניין תביעת מזונותיה?
3. א. מיהו הגורם המוסמך לדון בתביעת המזונות של שרה?
ב. מהן זכויותיה של שרה בעניין מזונות לעצמה? פרט את הדין המהותי החל על העניין?
4. א. מיהו הגורם המוסמך לדון בתביעת שרה למשמורת ומזונות הילד יצחק?
ב. מהו הדין המהותי החל בעניין משמורת הילד, יצחק?
5. א. מי הגורם המוסמך לדון בתביעה של שרה לחלוקת הרכוש המשותף שלה ושל אברהם?
ב. מה הן זכויותיה של שרה בעניין חלוקת הרכוש שנצבר מאז הנישואין בין שרה ואברהם עד היום? מהו הדין המהותי החל בעניין?
6. האם אברהם והגר עברו עבירת ביגמיה כשאברהם נשא את הגר בנישואי קפריסין? (הגר יודעת על הקשר בין אברהם ושרה).
7. האם הגר יכולה לפנות למרשם האוכלוסין ולהציג את תעודת נישואי קפריסין ולבקש רישום במרשם האוכלוסין כבת זוגו של אברהם?

8. מיהו הגורם המוסמך לדון בתביעת גירושין של הגר נגד אברהם?
9. א. מה הן זכויותיה של הגר בעניין מזונות לעצמה? ומהו הדין המהותי החל בעניין?
 ב. מיהו הגורם המוסמך לדון בתביעה של הגר למזונות אישה?
10. מיהו הגורם המוסמך להסדיר את רישום אבהות אברהם לגבי הבת? הן הזכויות של הבת, למזונות מאברהם?
11. מהן זכויותיה של הגר בעניין חלוקת הרכוש המשותף שנצבר מאז נישואיה לאברהם בקפריסין?
12. עם מותו של אברהם, מי האישה שתירש אותו כבת זוג?

בתשובתך עלייך לדון בסמכויות ו/או הזכויות והחובות העקרוניות, ולנמק בקצרה וכן לכלול את ההיבטים והמקורות השונים, ולציין את סעיפי החוק הנוגעים לעניין (אין צורך לצטט את הסעיפים אלא די להזכיר במדויק את סעיפי החוק הספציפיים הנוגעים לעניין). כמו כן עליך להזכיר לגבי כל עניין אסמכתאות מן הפסיקה האזרחית (לפחות אסמכתא אחת לכל עניין, אסמכתא אחת יכולה לשמש לכמה עניינים).

שאלה 2: (50%, הזמן המומלץ: 75 דקות; היקף התשובה לא יעלה על שלושה עמודים)

תומר ותימור, יהודים אזרחי המדינה ותושביה, נישאו בהוד והדר בשנת 1985. נולדו להם שלושה ילדים: לי, (בת 8) ים (בן 5) וסוף (בן 4). בני הזוג רכשו לאחר הנישואין דירה שבה התגוררו עם ילדיהם (להלן: דירת הנישואין). תימור עקרת בית ולתומר עסקי מחשבים.

לאחרונה חל משבר בנישואיהם ותומר עזב זמנית את הבית. תימור הגישה לבית המשפט לענייני משפחה בקשה ליישוב סכסוך. תומר הסכים לקיים פגישות ביחידת הסיוע על מנת לפתור את המחלוקת ביניהם.

מיד לאחר המפגשים ביחידת הסיוע, ומשלא עלה בידי יחידת הסיוע לסייע לצדדים, הגיש תומר תביעת גירושין לבית הדין הרבני, בה כרך את ענייני מזונות האישה, משמורת ומזונות הילדים וענייני חלוקת הרכוש המשותף בין הצדדים. בתביעת הגירושין, תומר "שכח" לציין את כל הרכוש שצברו הצדדים, במיוחד "שכח" להזכיר את החברות שבבעלותו.

כשבוע לאחר שהוגשה תביעת הגירושין, הגישה תימור תביעות לבית המשפט לענייני משפחה עניינים הבאים: מזונות אישה, משמורת הילדים, מזונות הילדים, ותביעה בענייני חלוקת הרכוש המשותף וכן מדור ספציפי בדירת הנישואין עד בגרותם של הילדים.

א. בדיון הראשון שהתקיים בבית הדין הרבני, טענה תימור, כי לבית הדין הרבני אין סמכות, פרט לגירושין, וכי הסמכות בענייני התביעות שהגישה מסורה לבית המשפט למשפחה.

ציין בקצרה את הנימוקים שתעלה תימור בפני בית הדין הרבני, לעניין חוסר סמכותו לדון בתביעה ומה תשובתו של תומר לנימוקה.

בתום הדיון, החליט בית הדין הרבני, כי הסמכות מסורה לו ולא לבית המשפט לענייני משפחה. ציין את הנימוקים האפשריים, לדעתך, של בית הדין הרבני.

ב. הנח לחלופין שהדיון הראשון התקיים בבית המשפט לענייני משפחה, תומר טען, כי לבית המשפט למשפחה אין סמכות, וכי הסמכות בענייני התביעות שהגיש מסורה לבית הדין הרבני.

ציין בקצרה את הנימוקים שיעלה תומר בפני בית המשפט למשפחה, לעניין חוסר סמכותו לדון בתביעות ומה תשובתה של תימור לנימוקיו של תומר.

בתום הדיון, החליט בית המשפט למשפחה כי הסמכות מסורה לו ולא לבית הדין הרבני. ציין בקצרה את הנימוקים האפשריים, לדעתך, של בית המשפט למשפחה.

ג. כיצד יכול כל אחד מבני הזוג לתקוף את ההחלטה שאינה נוחה לו?

ד. מי לדעתך הגורם המוסמך להכריע בהתנגשות הסמכויות, ומה ההחלטה שתיתן, ציין בקצרה את נימוקי ההחלטה.

ה. האם לדעתך יכולה תימור להשיג בבית המשפט לענייני משפחה או בבית הדין הרבני מדור ספציפי בדירת הנישואין ולדחות את פירוק השיתוף בדירת הנישואין למספר שנים? נמק.

נמק את תשובתך בקיצור, תוך פירוט הטענות האפשריות של כל אחד מהצדדים, בצירוף אזכורים מן החקיקה והפסיקה (לגבי הפסיקה, ציין אסמכתא אחת לכל עניין; אסמכתא אחת יכולה לשמש גם ליותר מעניין אחד).

